

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Cuvinte și fapte.

Una, și poate cea mai importantă cauză a dezechilibrului lumii de azi este lipsa de consonanță dintre vorbele și faptele noastre. Vorbim una și facem alta, planurile noastre mărețe le publicăm, iar în secret făptuim așa, cum ne dictează interesele, confortul și lenea noastră.

Avem două feluri de principii: cele care le spunem, pentru zile de sărbătoare și cele care le urmăm de uzul zilelor comune. Cele dintâi sunt avântate, pline de demnitate și de altruism, cele din urmă sunt utilitaristice, mai puțin demne și egoiste. În sărbători nu lucrăm, deci principiile frumos răsunătoare ale sărbătorilor rămân vorbe goale, când ajungem să acționăm, ne folosim de celelalte care

sunt mai ușor executabile și ne dau nădejde de mai mult folos. Aceste principii de zile de lucru și ele se contrazic, pe când cele de „paradă” formează un șir de judecăți, derivate una din cealaltă.

Așa, apoi nu e mirare ea fiecare dintre noi altfel, adeseori chiar contrar făptuește decât cum se așteaptă dela el, și varietatea acțiunilor necorecte este așa de mare.

Dar noi am pretinde, să ne ia semenii noștri drept de exemplu. Doar chiar pentru aceasta ne obosim ca să jucăm teatru cu atâta fățarnicie. Noi am vrea ca oamenii să ne învețe principiile noastre expuse cu atâta elocvență. Și de multe ori, nu înțelegem de ce oricât de fru-

mos le-am vorbit, ei au rămas reci și nepăsători, chiar atunci când nouă ne-ar fi venit foarte bine, ca să se poarte, în folosul nostru, nobil și măreț.

Dar semenii noștri sunt cuminți. Ei cred numai faptelor. Fiind și ei așa de șireți cași noi, posedând slăbiciunile noastre și ei au principii de a le lansa și principii de a le urma. Cunoscând secretul principiilor duble, de ei nu se prinde elocvența noastră.

Nu se prinde, căci Evanghelia ne spune: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceruri.” Iar văzând faptele noastre, nimeni nu se poate inspira să „preamărească pe Tatăl nostru din cer.”

Sf. Mica Tereza de Pruncul Isus. Educația voinții.

... Și s'a dus și viața de mic copil, încă neumbat la școală! Viața de școală care o făcea să trăiască ceasuri întregi între oameni, în imbulzală, să bată aceleași drumuri, să urmărească aceleași gânduri... să-și uite propriile ei visuri, să înțeleagă tot mai mult cercul îngust al unei vieți omenești — viața de școală pe care a început-o la opt ani și jumătate i-a adus un spor de amărăciune, întărind-o tot mai mult în cele plăcute Domnului. Colegele ei erau mai mari decât dânsa, dar ea era mai înaintată ca suflet, ca inimă. Se impunea fără să vrea. Dar balele nemulțumirilor pe care le stârnea o improșcau. Cu câtă nerăbdare venia acasă, la căsuța vrăjită — refugiul ei unde găsea pe regele ei, pe Paulina.

Duioșia vieții de familie și felul ei de a fi o făceau să nu se adapteze vieții de pension. Dar nu se plângea, nu voia să se plângă nimănui, nici chiar Celinei, plângea așa ca să n'o vadă nimeni; își închidea în ea durerea. În inima ei sălășluia o milă de nedescris: ca cineva din familia ei să aibă o părere rea, o considerație mai mică față de una din colegele ei? Să le micșoreze în fața profesorilor, în fața superiorilor! O milă divină! Această milă a însoțit-o dincolo, în cer; îi e milă de toți păcătoșii pământului; și *Domnul care îi inspiră*

această milă îi acordă puterea de a i aduce la bine.

*

Duioșia, afecțiunea pe care Tereza a cunoscut-o în viața de familie, ținea de dragostea cea mai gingașă, cea mai adevărată. Ea nu fusese răsgâiată, primise educația cea mai virilă.

Copiii se obișnuiseră să-l vadă pe tatăl lor tare în toate împrejurările; nu-i era teamă de nimic. Dacă goarna vestia un foc în toiul nopții, domnul Martin se îndrepta repede spre locul cu nenorocirea. Era celdintâi care să dea ajutoare inteligente, să-și puie ființa în pericol; în felul acesta a scăpat pe mulți nenorociți amenințați de foc. A reușit să scape dela înec pe niște tineri pe care îi luase apa; și într-o zi era cât pe ce să piară într'un vârtej ca să smulgă morții pe un naufragiat, dădu un strigăt plin de credință spre cer și afundându-se în apă, îl aduse pe nenorocit la țarm. De multe-ori i sa întâmplat să despartă oameni încăiereși în luptă cu cutitele. Cu un cuvânt, oriunde era un pericol de înfruntat și un bine de făcut, bunul nostru creștin era acolo. Era un patriot arzător, și în 1870, când se declarase războiul îi părea grozav de rău că nu-l înscrisese în armata regulată, nu s'a putut alina decât la apropierea dușmanului de Alecon, când stătu câte-va nopți de-arândul cu vo-

luntarii, riscând să fie împușcați, dacă ar fi fost prinși. Cu o asemenea școală, mica Tereza nu putea să învețe mobili-ciunea.

Paulina o obișnuise să nu fie fricoasă; o trimitea înadins, seara, să caute vre-un obiect în grădină sau în vre-o odaie îndepărtată. După ce o culcă, o lăsa singură în întunec, cu toate că odaia îi era foarte mare și izolată. Pe vremea când erau mici, luau dimineața șocolată; mai târziu luau numai supă, șocolata apărea pe masă numai Dumineca dimineața și în zilele de serbătoare. Pe când erau la pension, Maria ca să le obișnuiască cu ordinea și cumpătarea le dădea câte un dulce, așa ca să-l aibă pe mai multe zile; nu mai căpătau nimic dacă îl isprăviau mai de vreme.

Dacă se întâmpla ca bona, Victoria, să o năcăjească cu ceva, oricât dreptatea ar fi fost de partea Terezei, Tereza trebuia să-i ceară iertare, ca să se deprindă să respecte și pe inferiori.

Dacă s'ar fi întâmplat ca vreuna din copile, la pension, să capete vre-o notă chiar nu așa de bună sau să fie certate, în casa domnului Martin nimeni nu învinovăția pe profesoare, autoritatea lor nu era cu nimic știrbită.

Agru în Vișeu de jos.

Inceputul vacanței mari pentru Agrul din Vișeu de jos a însemnat începerea reintrării în deplina activitate pentru aranjarea seriei ședințelor festive cu sosirea la vetrele lor a tinerilor intelectuali din loc de pe la școlile superioare și medii, ca o plăcută, variată și binefăcătoare înălțare sufletească a spiritelor, după ședințele săptămânale de peste an ce aveau un program pur religios-moral, în unire cu Reuniunea Mariană.

Aceasta serie promițătoare s'a început în ziua de 21 Iulie c. cu un program bogat religios-moral, artistic și distractiv, (coruri, orchestră, declamări religioase, discursuri, conferință și lectură morală educativă) sub conducerea și aranjarea cu mult zel și pricepere a talentului fost președinte al Agrului local inv. Ștefan Tomoiaga, care în anul trecut a avut catedră la Vișeu de sus, cu colaborarea tineretului intelectual și țăran din loc.

De câte ori acești tineri ai noștri urindu-se în deplină armonie pentru ședințele festive ale Agrului, împărțind din bogăția sufletească culeasă cu rod pe la diferitele școli, în parohia Vișeu de jos e o sărbătoare plăcută și mult așteptată încât sala mare a școlii confesionale se dovedește neîncăpătoare pentru marea asistență, carea pleacă la sfârșit cu a-dânci impresii și dorința cât mai grabnicei reintrării, în gândul lor corvinși că acești tineri știu să-și fructifice printre ai lor talenții primiți.

Faptele vorbesc dela sine. Vișeu de jos, la 24 Iulie 1935.

ȘTEFAN CHERECHEȘIU
paroh.

Comitetul Eparhial al A. G. R. U.-lui Maramureș.

CONVOCATOR

Conform art. 18 din Statutele Generale ale Agrului, prin prezența convocăm Congresul Eparhial anual al Agrului din Eparhia Gr. Cat. Română a Maramureșului pe zilele de 17—18 August 1935 în Sighet.

ORDINEA DE ZI:

17 August — Sâmbătă

- la oarele 3,30 p. m. Ședința Comitetului diecezan în localul Agrului (Piața Unirii 25).
- „ 5 „ Primirea Excelenței Sale Episcopului Dr. Alexandru Rusu.
- La poarta triumfală primește Comitetul Central și cel local împreună cu autoritățile.
- La ușa bisericii Rev. Dn. Vicar Ștefan Popp cu profeții.
- Vecernie cu predică.
- „ 8 „ Masa comună.
- „ 9,30 „ Concertul Corului Congregației Mariane.

18 August — Duminecă

- la oarele 7 a. m. Utrenie. Mărturisiri.
- „ 7,45 „ Liturghie. Mărturisiri. Cuminecare.
- „ 9 „ Liturghie Arhierescă în liber. Cuminecare. Procesiune Euharistică.
- „ 12 „ Recepție.
- „ 4 p. m. Paraclis.
- Primirea solemnă a membrilor Congregației Mariane.
- „ 5,30 „ Ședința festivă.
- „ 8 „ Masa Comună.
- „ 9,30 „ Reprezentație teatrală.

La Cinema Redouta va rula dela oarele 3—5 p. m. filmul: Golgotha pentru credincioșii dela sste. Dela 5—7 p. m. filmul: „Crucea și spada“ pentru credincioșii din Sighet. Dela 7—9 și 9—11 „Crucea și spada“ cu taxe de intrare. Bilete de intrare pentru reprezentațiile dela 3 și 5 ore se vor primi dela Biroul Agrului Piața Unirii 25.

Organizațiile parohiale sunt invitate cu insistență să trimită la Congres cel puțin câte un delegat.

Membrii participanți cari doresc să-și asigure cvartir și să participe la masa comună sunt rugați a se anunța cel mai târziu până la 14 August la Biroul Agrului Piața Unirii 25.

Sighet, la 19 Iulie, 1935.

Președinte Eparhial:
dr. F. Mihalyi

p. Secretar General:
Pr. Titu Berinde

E trist...

Intre rapoartele sosite pentru Congresul General al Agru-lui Diecezan am găsit unul, care dă mult de gândit. Reproduc o parte din acest raport, care a făcut, ca să simțesc o adâncă neliniște, în ce privește — în unele locuri — vitalitatea Agru-lui, (care este o asociație a mirenilor...) și care relevă și greutățile mari, de care se lovesc — în unele locuri — preoții în lipsă de colaboratori.

Iată ce ni se scrie: „Sedință solemnă în anul acesta nu s'a ținut din cauză, că nu am avut cu cine. Cei cari ar fi vroit să o facă, au fost împiedecați din partea mai marilor lor — cauza cunoscută-i prozelitismul grozav din Maramureș și acesta — cum se vede — protejat și de cei ce nu ar trebui să-l protejeze, dar o fac, din ce cauză — nu mă declar.”

Nu mă declar! Cât de mult spune aceasta negare! Spune povestea lungă a Calvarului preoților. Spune, că străduințele cele mai curate ale preoților sunt luate ca nimic din partea unor mireni! Spune, că preotul în unele locuri stă izolat și părăsit de aceia, cari prin inteligența lor sunt chemați ca să-i steie în ajutor. Spune, că viața de azi a subminat în mare parte sentimentul religios în sufletul multora! Spune, că diferite patimi, interese politice, interese personale etc. pentru mulți prevalează, față de marea problemă: a schimba principiile păcătoase de azi, în prin-

cipii sănătoase morale! Spune, că pentru mulți religia nu este altceva, decât un mijloc, de a se menținea în postul pe care-l dețin, sau o treaptă de a se înălța mai sus! Spune, că în multe suflete nu există tendință spre bine, pentru că acest bine pretinde lumină și adevăr, situație clarificată, în care nu se poate pescui ca în cea tulbure. Spune, că sunt mulți, cari după împrejurări își schimbă „convingerile” religioase.

Lungă ar fi povestea tristă ascunsă în cuvintele preotului: „nu mă declar.”

Și apoi ce stare tristă descopere cuvintele: „Cei cari ar fi voit să o facă, au fost împiedecați din partea mai marilor lor.”

Cum adică? Conștiința nu mai este liberă în țara noastră? O activitate sănătoasă se poate împiedeca din partea mai marilor? Și chiar la noi, unde fraudele, șantajul, crimele, desfrâul nu mai cunosc margini, unde raportorul celui mai nou cod penal este arestat pentru complicitate la înșelăciune, unde slova scrisă este folosită pentru ponegrirea celor mai buni fii ai țării, unde ura stăpânește atât de tare, încât o bună parte a românilor, suferă pentru că nu crede în lumina dubioasă a Fanarului, unde un parlament a votat legea uciderii, unde toate se pot celor tari, unde nu suferă decât cei mici, unde... ce să mai spun, sunt doar cunoscute stările dela noi, doar suntem așașă.

Și atunci, pornirile de a restabili adevăreata morală, sunt

împiedecate de chiar aceia, cari cu talentul primit ar trebui să muncească, ca roadă să aducă.

E trist!...

Dar să punem capăt văicărelilor! Ne-am plâns destul! Ponosurile noastre le cunosc deja și pietrele. S'a depus baza vieții nouă: Agru.

De-acum să lucrăm, vom fi puțini, vom avea de luptat cu aceia, ale căror interese sunt în flagrantă contradicție cu scopurile noastre — și sunt ei mulți — dar îi vom birui.

Azi, încă suntem puțini, dar suferințele și nedreptățile vor face, ca numărul nostru să crească, deci nici preotul, care ne-a informat, nu trebuie să-și piardă nădejdea. Muncă temeinică, spirit creștinesc în conducători și vom vedea Agru-l înflorind.

AGRUL IN SIGHET.

Dela data Congresului Agru-lui diecezan ținut anul trecut la Șomcuta-Mare în zilele de 25 și 26 August, organizația Agrului în Sighet a ținut 31 de sedințe.

În lunile de toamnă și iarnă numărul prezențelor variază între 50—120 de credincioși, iar primăvara și vara acest număr este mai redus în mod firesc pentru că participanții sunt aproape cu toții mici agricultori din periferia orașului. În acest anotimp variind numărul celor adunați între 20—40 de persoa-

ne cari se întrețin numai între conversațiuni.

Ședințele se țin ca și în anii trecuți totdeauna Dumineca după ultima Liturghie, exceptând Duminecile sărbătorilor ca la Paști, la Rusalii când să țin în a treia zi de sărbătoare. Localurile sunt puse la dispoziția Agrului de Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș, înființată în anul 1860.

Recrutându-se participanți numai dintre credincioșii agricultori, pușini elevi și eleve ale Liceelor de băieți și fete, dela Școală normală și dela școlile primare, nu putem afirma că în anul de gestiune 1934—1935 am fi înaintat în ceea ce privește creșterea numărului celor prezenți, din contră în special introducându-se felul de a se face instrucția premilitară în zilele de Duminecă s'a resimțit în mod considerabil absența tineretului obligat la aceasta instrucție.

Am fi însă nedrepti dacă nu am constata împrejurarea îmbucurătoare că ședințele Agrului au contribuit mult la intensificarea și adâncirea vieții sufletești.

Sporirea numărului în mod considerabil al celor cari se mărturisesc și se cuminecă mai des, în afara de membrii societății Cultului sf. Inimii lui Isus, au fost ieșiți în partea cea mai mare dintre participanții acestor ședințe.

În afară de aceste ședințe au servit mult scopurile Agrului în lunile de iarnă proiecțiunile cu filme religioase, împreu-

nate cu conferința și aranjate în zilele de Dumineca după amiază. Filmele le-am primit în mod gratuit dela dl. dr. Francisc Mérey cărui îi mulțumim pentru acest gest laudabil și în acest loc, precum și Primăriei pentru că ne-a pus la dispoziție sala festivă încălzită și luminată. Aceste ocazii adunau credincioșii dornici în număr atât de mare, că sala era ticsită aproape în mod amenințător.

S'a făcut încercări cu atragerea tineretului școlar atât dela școlile primare cât și dela licee și Școala Normală, însă din pricina regulamentelor școlare și puținul interes al celor chemați, aceste încercări deocamdată au rămas fără rezultat. Deși după concursul de religie ce s'a aranjat din inițiativa Comitetului Central al Agrului, s'a putut constata că teza: „Religia ca factor de educație morală,” a fost în mod surprinzător apreciată, înțeleasă și elaborată, — de unii elevi chiar în mod laudabil.

Ba chiar și cu ocaziunea încercării cu atragerea elevilor și elevelor din clasele superioare secundare s'a putut constata acelaș interes, aceeaș ambiție și acel zel cu care primeau ideea conlucrării cu Agrul și că se pot manifesta și în mijlocul unui auditor din care clasă socială se ridică ei. Procesele noastre verbale păstrează numele lor, și viitorul va arăta care dintre dânși și-a menținut aceste sentimente față de chestia arzătoare a zilei de azi. Precum tot acel viitor va găsi

și modul și forma între cari va putea conlucra și acest tineret fără să fie descurajat de aceasta împreună lucrare cu Agrul.

Reclamații nu facem. Suntem convinși că exemplele date de lumea întreagă catolică, ne vor atrage și pe noi mai aproape de Acțiunea Catolică, când îi vom urma cu voie, ori exemplele Rusiei bolșevizate, ale Spaniei, Mexicului sau altor țări similare ne vor sili fără voie să ne strângem și noi rândurile.

Ce avem de făcut ?

1. Avem abia câteva zile până la adunarea Agrului, vom lua deci măsuri grabnice, ca să ne prezintăm cu mic cu mare la Sighet pe ziua de 18 August.

2. Vom organiza procesiuni disciplinate și așa creștinește ne vom prezenta la marea noastră sărbătoare.

3. Vom instrua pe cei neștiutori, că decât toate decorurile externe, este mai prețios frumusețea sufletului, deci îi vom sfătui, ca cei prezenți la adunarea Agrului să se mărturisească și să se cuminece.

4. Îi vom sfătui, ca să se mărturisească acasă — pentru încunjurarea aglomerației — cuminecându-se apoi la Sighet, împreună cu toții.

5. Vom arăta tuturor, că la procesiunea euharistică nu se vorbește, ci se preamărește Isus Împăratul.

6. Vom învăța pe toți, că sunt obligați a asculta de aceia, cari au primit sarcina de aranjatori, căci altcum totul merge deandoselea.

7. Vom spune tuturor, că la congresul Agrului se cere dela toți atitudine creștinească.

Vaticanul își are păzitorii săi. În anul acesta garda Vaticanului a primit un nou regulament. Garda aceasta are 500 de oameni sub comanda unui colonel. Comanda supremă însă o deține cardinalul secretar de stat. Membrii gardei pontificale pot să locuiască sau în Vatican sau în Roma. Afară de aceasta gardă numită „palatină” Vaticanul mai are garda numită elvețiană și garda nobilă. Aceste toate au menirea de a sluji și apăra pe Papa și Curtea papală.

Proces Verbal

Dresat în ședința a II-a lunară a secției religioase a Agrului în comuna Borșa — cât. Repedeș jud. Maramureș, ținută în ziua de 28 Iulie 1935 după Sf. Liturghie, fiind de față ma-

joritatea membrilor precum și săteni și sătence.

Programul:

1. „Impărate ceresc” rugăciune cântată de toți cei prezenți.
2. Cuvânt de deschidere rostit de președintele Agrului.
3. „Puternicul Dumnezeu” recitat de Tentea Nicolae cl. IV-a pr.
4. „Sunt român” poezie recitată de Bota Toader cl. V-a pr.
5. „Mama” poezie recitată de Grec Vasile cl. V-a pr.
6. „Regele nostru” poezie recitată de Mihali Găvrilă cl. V-a pr.
7. „Codrule măria ta” poezie recitată de Mihali Ileană cl. II-a pr.
8. „Pocăința bejivului” poezie recitată de Tentea Nicolae cl. V-a pr.

9. „Se poartă copiii bine?” poezie recitată de Snaș Mărie cl. II-a pr.

10. „Cățelușul” poezie recitată de Bota Ioană cl. II-a pr.

11. „Soldații” poezie recitată de Bota Adrian de 5 ani.

12. „Moș Crăciun” poezie recitată de Timiș Toader cl. III-a pr.

13. „Sunt Creștin” poezie cântată de elevul liceist Bodnar Alexandru.

14. „Cuvine-se cu adevărat” rugăciune cântată în cor.

Președinte: M. Zavastin inv.

Vice președinte: Radu Constantin.

Secretar: Bota Dumitru

Membri: Ștefca Găvrilă.

Preot: Augustin Babiciu.

Pentru comitet răspunde: Titu Berinde

Calendar săptămânal.

4 — 10 August 1935.

4. **Dumineca VII-a d. Rusalii**
Ap. Rom. 15, 1. Evg. Mat. 9, 27
7 tineri din Efes
5. **Luni M. Ausignie**
6. **Mărți Schimbarea la față**
Ap. II. Petru 1, 10. Evg. Mat. 17, 1
7. **Mercuri M. Pulcheria † 453**
8. **Joi Ep. Emilian**
9. **Vineri Ap. Matia**
10. **Sâmbătă M. Laurențiu † 258**

Postul Sfintei Mării începe la 1 August și ține până Miercuri în 14 August noaptea la ora 12.

Tropariu Vers 7. Schimbatute-ai la față în Munte, Hristoase Dumnezeu, arătând Invățăceilor tăi gloria ta, pe cât puteau. Strălucească și nouă păcătoșilor lumina ta cea vecinică, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Dătătorule de lumină, mărire ție.

Condac v. 7. În munte te-ai schimbat la față, și pe cât au cuprins, au văzut Invățăceii tăi gloria ta, Hristoase Dumnezeu, că dacă te vor vedea răstignit, să cunoască patima cea de bună voe, și lumii să vestească, că tu ești după adevăr strălucirea Tatălui.

